

20. novembra. Do gornjega povečanja obtoka kovancev je prišlo radi tega, ker je kovanega denarja ponekod že zelo primanjkovalo, obenem bo pa državna blagajna pri kovanju denarja deležna okrog 400 milijonov dinarjev dobička.

Nov denar po 25 par. Izšli so novi kovanci po 25 par. Novi kovanci imajo to novost, da imajo v sredi luknjo. Stari kovanci po 25 par bodo počasi prišli iz prometa. Veljavni bodo še pol leta, nakar bodo izgubili plačilno vrednost.

Naš vsakdanji kruh

Marsikoga bo zanimalo, zakaj je letošnje leto dalo tako slabo žetev. Vzrokov je več, ali glavni med njimi bo opisani.

Poljedelec navadno glavni vzrok zvrtača na ostro zimo, kar pa ni vse tako, ker naša žita pozebejo le pri 25—30 stopinjah mraza, kateri pa v zemlji in pod snegom izdaleka ni bil tak. Pri hudem mrazu, kakršen je bil lanski, zemlja zmrzne, posebno gornja plast. Voda, katera se nahaja v zemlji, se spremeni v led. Znano je, da led potrebuje več prostora kot voda ter s tem raztezanjem dvigne malo gornjo plast zemlje. Dvignjena zemlja dvigne tudi bilko s seboj, katera je na nji, ako se ni dobro vkoreninila in prišla za globljo plast zemlje. Če sedaj nastane toplejše vreme, se tla odtalijo, toda korenje dvignjene bilke ostane v zraku, v kolikor je bila bilka dvignjena. Pri ponovnem zmrzovanju se korenje tako poškoduje, da bilka ostane z vedno slaba, ali pa se posuši. Naš kmet na to pravi, da je žito — prešlo.

Če se hoče onemogočiti ta pojav, se mora

zgodaj sejati, da bilka do zime dobi močne in globoke korenine. Če pa se le-to zgodi, je treba, ko se nudi prva priložnost, na vsak način žito na njivi povaljati, da se zemlja spet sesede in korenine spet primejo, čez nekaj časa pa na lahko povlačiti.

Vsaka bilka seveda potrebuje tudi zrak, pa se dogaja — kot lansko zimo — da se bilka pod ledom in debelim snegom zaduši, ter tudi na ta način nastane velika škoda. Dober gospodar bi pač moral paziti na vse vremenske nezgode in skrbeti, da škodo prepreči. Dobro je, trositi po snegu pepel ali Tomaževo žlindro, ker te snovi se hitro ogrejejo, ter v snegu naredijo luknjice, skozi katere prihaja zrak do bilke. Zelo dobro in potrebno pa je, če gremo čez njivo z brano, da se razbije ledena skorja in zmrznjeni sneg razrahlja. V tem primeru se morajo konjem oviti noge s krpami, da se po ledu ne ranijo.

Če se b kje to zimo pokazala za tako delo potreba, naj vsakdo poskusi ravnati se po tem navodilu in uspeh ne bo izostal. F. P.

General Antonescu, diktator Romunije, je podpisal v Berlinu pogodbo o pristopu Romunije k zvezi Nemčije, Italije, Japonske in Madžarske

nišnico, kjer je podlegel prehudim notranjim poškodbam.

Poškodbe radi sesutega zidu in drv. Star zid je na stavbišču Vzajemne zavarovalnice ob mariborskem dravskem mostu pošul 28 letnega delavca Kancijana Krušnika. S poškodbami na nogah je bil prepeljan v bolnišnico. — Na 27 letnega Josipa Zgonca se je pa na vojaškem skladišču v Mariboru sesula skladovnica drv. Dobil je hude notranje poškodbe in se zdravi v bolnišnici.

Novice iz domačih krajev

Prelat dr. Fran Lukman 60 letnik. Dr. Fran Lukman, vseučiliški profesor, prelat in častni kanonik, je obhajal 24. novembra 60 letnico. Rodil se je v Lokah v župniji Sv. Jurij ob Taboru. Gimnazijo je končal v Mariboru. Bogoslovje in modroslovje je študiral v Rimu in je zaključil te nauke z dvojnimi doktoratom. Kaplan je bil v Slov. Bistrici, nakar je bil pozvan za profesorja na mariborsko bogoslovje. Z ustanovitvijo ljubljanskega vseučilišča po prevratu je bil imenovan za vseučilišnega profesorja v Ljubljani. Za svoje veliko delovanje kot profesor, urednik znanstvenih mesečnikov, predsednik Prosvetne zveze v Ljubljani in kot požrtvovalni sotrudenik raznih drugih kulturnih in narodnobudnih organizacij je bil od kralja odlikovan z redom sv. Save II. razreda in z Jugoslovansko krono II. razreda. Za izredne zasluge na cerkvenem polju je bil od lavantinskega škofa imenovan za častnega kanonika, od papeža pa za hišnega

prelata. Jubilantu čestita »Slov. gospodar« z iskreno željo, da bi dočakal čil, krepak in vsestransko delaven, kot je ob 60 letnici, še razne življenjske jubileje v zdravju!

Svetilka ga je pobila. 52 letni železničar Ivan Kukec je na postaji Ribnica-Brezno v Dravski dolini obešal zvečer signalno svetilko na drog. Žična vrv se je utrgala in težka svetilka je padla Kukcu na pleča, mu močno poškodovala obe rami in ker je radi naglega in močnega udarca klecnil, si je poškodoval še nogo. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Udarec ročnega vozička vzrok smrti. Mlad mesarski mojster Josip Močnik iz Maribora je šel zgodaj zjutraj v klavnico po meso. Pri tem ga je v temi zadel mesarski vajenec z ročnim vozičkom tako močno, da mu je pretrgal črevesje in se je mladi in krepki mesarski mojster zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga v bol-

Egiptovski predsednik Hasan Sabri paša je nena doma umrl med čitanjem prestolnega govora

Bala se je. Bala se je dogodkov, ki so bili pokopani v ta pesek. Bala se je ljudi, ki so vdihavali ta zrak, ki so tu živeli, se ljubili, sovražili, pobijali...

Tekla je iz hiše. Nikogar ni videla. Nobenega glasu ni slišala. Ali sta jo stari samotar in Indijanec zapustila? Ali je sama v tem mrtvem mestu — edino živo bitje med duhovi?

Izza uličnega vogala so se zaslišali koraki. Bližal se je Lavrencij. Bil je ves umazan in prašen. Oči so se mu veselo in ponosno svetlikale. Za njim je stopal Indijanec — z nespremenjenim obrazom ko vedno.

»Marija,« je vzkljnil stavec, »ni preteklosti! Ko sem zapustil ljudi in preklel življenje, nisem storil prav. Je pravica! Toda pravica je od Boga in Bog je večni.«

Stavec je stopil pred Marijo in v roki je imel strgano usnjato torbico.

»Marija, ali slutiš, ali veš, kaj je to?« je živahno vprašal.

»Ne, oče!« je odkimala deklica.

»To je shramba listin bivšega rotenburškega upravnika! Indijanec je našel občinsko hišo. Samo bruna so ostala, toda midva sva kopala in kopala, dokler nisva našla tega!«

Pri teh besedah je pokazal Mariji rumene, a še precej dobro ohranjene listine.

»To so neizpodbitne priče uradnega delovanja bivšega rotenburškega upravnika. Tu je listina, ki pravi, da je

Abraham Linscott prijavil Rajski dol kot svojo lastnino. Prisegel je, da je zabil obmejne kole, kakor predpisuje zakon. Prisegel je, da je na posestvu postavil hišo in je več tednov stanoval v njej. Vse to sem tudi jaz potrdil kot priča in tu je državni žig. S tem je Abraham Linscott priznan za lastnika Rajskega dola.«

Marija se je zagledala v listine. Za vse je bila ne-sposobna. Poljubiti je hotela starčev roko, a tega ni storila. Pokleknil je hotela in se zahvaliti Bogu, a ni se ji zdelo primerno, da bi to storila pred ljudmi. Samo gledala je listino in poskušala čitati, toda solze so ji zameglile pogled, črke so ji plesale pred očmi.

Stavec je zložil listino in jo izročil Mariji z besedami: »Skrj to listino, pojdi v Rajski dol in se tam nastani!«

V trenutku, ko je Marija prevzela listino in jo skrila v nedrje, je Indijanec zaklical:

»Uff!«

Marija ga je presenečeno pogledala in je videla s strahom, da je Indijanec z levico dvignil puško in pomeril. Pogledala je v smeri puškine cevi in je zagledala na koncu ulice človeka, ki je stal za podbojem vrat.

Tudi ta je meril. Preden se je Marija zbrala od presenečenja, je že počil strel.

Indijanec se je stresel. V naslednjem trenutku je tudi on sprožil. Ni zadel; krogla se je zarila v drevo. Indijanec je počasi lezel v gube. Še enkrat je pogledal

tudi ni čudno, če so razpisali Japonci tako visoko vsoto na njeno glavo.

Namesto kače je ubil prijatelja. Neki trgovski nameščenez iz Leobna je s svojim prijateljem napravil izlet v okolico. Med potjo sta naletela na modrasa, ki se je sončil. Namesto da bi živali dala mir, sta jo napadla. Tovariš se je spravil nadjno s palico, a namesto da bi zadel kačo, je udaril tovariša po obrazu. Ta se je tako prestrašil, da je padel in treščil z glavo ob skalo. Počila mu je lobanja in vsi poskusi, da bi ga oživili, so bili zaman.

Boljševiki in vatičanski radio. Po poročilih iz Lvova so v raznih mestih zapadne Ukrajine sovjetske oblasti napravile hišne preiskave, pri čemer so v glavnem iskale in plenile radio-

Smrt radi opeklina. V tovarni Brauns v Celju je 40 letna delavka Amalija Bučar ob zaključku dela hotela izključiti motor in ugasniti luč. Iz motorja je šinila iskra, ki je vnela obleko delavke, tako da je bila naenkrat vsa v plamenu. Na klic so ji prihiteli na pomoč, toda opeklina so bile tako hude, da jim je v celjski bolnišnici podlegla.

Splavarja za las ušla smrti. Splavarja 28 letni Henrik Sotlar in 35 letni Karel Knavs, doma iz Radeč pri Zidanem mostu, sta vozila splav trgovca Gorice na Savi. Blizu Trbovelj sta nalomila veslo in tako radi teme in divje brzine narasle vode v Radečah nista mogla ustaviti splava. Močan val je sunil prednji del splava v obrežne skale tako krepko, da se je splav razbil. Radi ostrega sunka je Sotlar omahnil v deročo Savo, Knavs je pa ostal na razbitem splavu, ki ga je potegnil tok Save s seboj. K sreči je Sotlar dober plavec in se je s pomočjo nekega drugega splavarja rešil iz valov. Takoj je sedel na kolo ter se odpeljal v vas Šmarčno pri Radečah, kjer se glavni tok Save približa bregu, da otme še svojega tovariša Knavs z razbitega splava. Pri drugem sevniškem mostu so hrabri Šmarčani s Sotlarjem oteli vsega premraženega in premočenega Knavs s preostalega splava, ki se je ob mostu popolnoma razbil.

Naraščanje Save in Krke. Radi deževja zadnjih dni je Sava zopet prestopila svoje bregove in zalila bližnja polja ter travnike. Dne 16. novembra je imela Sava 3 m nad navadnim stanjem pod savskim mostom, a pri vodomeru postaji pod Čatežem pa 3.70 m. Že naslednji dan pa je stopila pod savskim mostom kar na 3.50 m nad normalo in pod Čatežem na 4.40 metra. Sava je prinašala s seboj mnogo pomoljenih dreves in snope koruznice. Škode v tem okraju zaenkrat ni napravila, ker so z njiv blizu savskih bregov že pospravili vse poljske pridelke.

Smrt pod prevrnjenim vozom. 28 letni Mulhov Tone, doma v vasi Kozjak pri Doberničah, je v trdi temi vozil sadje za žganjekuho iz Rdečega kala proti Doberničam. Na vozu je najbrž zadržal in tako prezrl, da so konji krenili z glavne poti tako, da se je voz na nezavaranem ovinku prevrnil in padel s ceste kake tri metre globoko. Teža voza je vozniku zdrobila prsni koš in ga je pritisk zadržal. Prevrnjeni voz in pod njim mrtvega voznika so našli šele drugo jutro.

Huda nesreča z motociklom. Zadnje sobotno noč je zapeljal motociklist v Ljubljani na ovinku Baragove in Svoborske ulice v globoko gramozno jamo. Na kolesu sta bila vozač in zadaj na sedežu pa spremljavec. Sovozač je pri padcu v jamo odletel v loku preko vozača in je obležal mrtev. Vozača pa so pre-

peljali nezavestnega v Šlajmerjev dom. Smrtno ponesrečeni je ključavničarski pomočnik Adolf Polžkruh, pristojen v Celje, a je stalno stanoval v Stožicah pri Ljubljani. Zapušča ženo in dve hčerki. Drugi ponesrečenec je Josip Clemente, ključavničarski mojster, uslužben pri ljubljanski tvrdki. Clemente je dobil hud pretres možganov in še druge poškodbe.

Nesreča našega delavca v tujini. V Sušičkem Djurdjevcu, kjer ima lesno podjetje Našička velike tovarne, je mnogo delavcev iz Slovenije. Ti nam poročajo, da se je pri mali železnici, s katero vozijo plohe in drva iz gozda, ponesrečil zavirač Ferdinand Šega. Zmečkal mu je prste na roki ob priliki, ko so na vagon nakladali deske in je hotel pripeti vagon k ostalim.

Cirilova v Trbovljah!

V prostoru, kjer je doslej delovala Zadruga knjigarna, ki je zaradi zadrugnega zakona morala prenehati s poslovanjem, je otvorila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru svojo podružnico. Tako imamo sedaj tudi pri nas v Trbovljah prodajalno Tiskarne sv. Cirila.

Kaj vse bomo v tej trgovini dobili? — Vse vrste papirja in pisarniških potrebščin, šolske potrebščine, knjige, molitvenike, rožne vence, križe, kipe, slike, spominke, galanterijske predmete, denarnice, aktovke, albume, razglednice, beležnice, posebno velika izbira nalivnih peres itd. itd.

Vabimo vas, oglasite se v naši prodajalni v Trbovljah, Loke 253.

Elektrarna v osrčju Peco. Veliko rudniško podjetje svinca v Črni »European Mines Limited« rabi veliko električnega toka. Ker mu ga sedanje naprave ne nudijo dovolj, se je podjetje odločilo, da bo za novo elektrarno porabilo stare, opuščene rove pod goro Peco. Zajeli bodo potok Mežo in Javorski potok pri Črni v večji rezervar, od koder bo voda po rovu, ki ga bodo v ta namen še izkopali, napeljana naravnost v hrib do opuščene rova v sredini gore. Tu bo voda padala v 50 metrov niže se nahajajoči rov in s padcem dajala potrebno pogonsko silo za motorje, ki proizvajajo električni tok. Pri Mežici bo voda spet pritokla iz gore. Elektrarna v osrčju gore bo delovala popolnoma samodelno.

Brezposeln poštenjak. Lep primer, da so tudi med brezposelnimi poštene ljudi, pa čeprav je javnost na splošnem drugačnega mnenja, je brezposelni trgovski pomočnik Edi Krajnc. Imenovan je v Gosposki ulici v Mariboru našel denarnico s 1200 din in jo je, če-

In vsaka Aspirin tableta nosi "Bayer"-jev križ. "Bayer"-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez "Bayer"-jevega križa!

Opis rep. pod št. 7257 od 28. marta 1940.

prav se težko preživlja, odnesel na policijo, kjer je še izjavil, da se odpove zakoniti najdenini v primeru, če je denar izgubil kak revež. Zasluži pač pohvalo!

Pošten čevljarški mojster. Pekovski mojster Hinko Čelan s Tezna pri Mariboru je izgubil na cesti od Sv. Miklavža pri Hočah do Maribora listnico, v kateri je bilo 58.500 din. Izgubljeni denar je našel čevljarški mojster Alojz Babič od Sv. Miklavža in ga je koj vrnil lastniku. Čelan je poštenega najditelja nagradil, kar je tudi zaslužil.

Z deskami tlakovana cesta. Deževno vreme je gradnjo nove ceste Maribor-Fram oteževalo tako, da so morali v Slivnici 50 m na dolgo cesto tlakovati z deskami, ker drugače bi bil promet nemogoč. Prometa namreč ni mogoče preložiti na drugo cesto.

Pasja steklina okrog Konjic. Na Sevcu v občini Prihova pri Slov. Konjicah je pes mešane volčje pasme ogrizel več psov in še tudi eno žensko. Oblast je odredila najstrožje zaščitne ukrepe.

Lov na divje svinje v Pišecah. Dne 10. novembra so se spravili tamošnji lovci z gonjači

aparate, ki love tudi od-
daje na kratke valove.
Pri teh preiskavah so
sodelovale tudi brezbož-
niške udarne čete. Ra-
dijske aparate so oblast-
ni organi plenili s pri-
pombo, da se na te apa-
rate utegne poslušati
vatikanska oddajna po-
staja. Lastnike zaplenje-
nih aparatov so strogo po-
svarili, naj si ne nabav-
ljajo novih aparatov.
Prestopki te prepovedi
se bodo kaznovali kot
sabotaža in protirevolu-
cionarni zločin, torej s
smrtjo.

Neustrašen učenjak.
Sicilski tiran Dioniz je
pisal stih. Njegovi dvor-
jani so se prilizovalno iz-
ražali o njih, kadar jim
jih je bral, kar je rad
delal. Samo učeni Filo-
ksen ni maral zamolčati
resnice in se ni ustrašil,
grajati kraljeve pesmi.
Zaradi te nespoštljivosti

starca. V tem pogledu je bil zadnji pozdrav, zadnje slovo
pred odhodom v večnost...

Marija vsega tega ni videla. Nekam otrpla je strmela
v človeka, ki je streljal izza podboja. Bil je — Roger
Asplet... Zavpila je in zbežala v plesno dvorano.

Samotar je odgovoril na umor svojega zadnjega pri-
jatelja s strelom. Zgrešil je. Nato se je z dvignjeno puško
v rokah hotel zagnati proti morilcu, a Marija, ki se je
medtem vrnila, ga je zadržala, ker je opazila živo verigo,
ki je počasi obkoljevala hišo.

Nardova tolpa je hotela obkoliti hišo, da bi tako
dobila v roke — Marijo.

Starec se je v dvorani vneto pripravljal na napad.
Vse, kar je našel v prostoru, je nanosil pred glavna vrata.
Pred zadnja vrata pa je potisnil točilno mizo. Nato je
stopil k oknu in je čakal s puško v roki.

Marija je stala pri drugem oknu. Z desnico je krče-
vito stiskala samokres in bila je odločena, da umre kot
junakinja.

19.

Marijino presenečenje je bilo tako veliko, da v prvem
trenutku ni mogla najti zveze med dogodki. Borbi gleda
v oči in ob njeni strani stoji prijatelj deda Abrahama
Linscotta.

Hladnokrvnost dveh ljudi, ki sta bila pripravljena na
borbo za življenje, je bila postavljena na težko preizkuš-

njo. Prepričana sta bila, da se bo napaj zdaj-zdaj začel,
a je izostal.

Ko se po dobri uri čakanja ni nič zgodilo, kar bi
spremenilo položaj, je starec šepetaje vprašal, ne da bi
se premaknil z mesta:

»Marija, ne veš, kdo so ti ljudje?«

»O, pač!« je prav tako šepetaje odvrnila Marija.

Nato je na kratko pojasnila, kdo je Roger in zakaj
jo preganja. Starec se je trpko nasmehnil in odgovoril:

»Da, da, ljudje so vedno enaki! Ene žene pohlep po
zlatu, druge pohlep po zemlji.«

Več ni govoril, ampak je pozorno pogledoval skozi
okno.

Lopovi se niso prikazali. Med zapuščenimi hišami je
vladal zlovesč mir. Marijini in starčevi živci so bili silno
napeti.

Roger ni zapustil izumrlega mesta. Skrival se je na
prejšnjem prostoru. Z njim je bilo nekaj Nardovih ban-
ditov. Lopovi so spočetka računili na to, da bodo Marijo
in njene tovariše obkolili ter jih dobili v roke brez
streljanja.

Indijančevo ostro oko jim je prekrizalo račune. In
dasi so zdaj na varnem, se vendar pripravljajo, ker se bodo
moral spustiti v borbo. O svoji zmagi so bili sicer pre-
pričani, Nard pa se je vključ temu hotel izogniti boju,
ker ne bi rad žrtvoval svojih mož. Nad Rogerjem je
stresal svojo nejevoljo. Jezno je godel:

nad divje svinje, ki že dalj časa delajo škodo po njivah. Sreča se je nasmehnila g. Jambrošiču, upravitelju graščine v Mokricah, ki je pogodil svinjo, težko 120 kg. Že pred tedni je okrajno načelstvo razpisalo uradni pogon na svinje, pa je ostal brez uspeha.

Opozorilo železniške uprave. Te dni je železniška uprava preko naših radio-oddajnih postaj objavila opozorilo občinstvu, da si pred vsakim potovanjem z železnico pravočasno nabavi vozne karte. Zadnje čase imajo naši potniški vlaki skoro vedno večje zamude, to pa v mnogih primerih samo radi tega, ker si potniki zadnjem trenutku nabavijo vozne karte na postajnih blagajnah, ki so tik pred odhodom vlakov preobremenjene in ne morejo pravočasno odpraviti vseh potnikov. Tako nastajajo zamude. Železniška uprava je izdala nalog, da morajo vlaki v bodoče odhajati točno po voznem redu in da se železniški organi ne smejo ozirati na zamudnike in tudi ne na to, ali je mogla postajna blagajna vsem potnikom pravočasno izdati vozne karte. Železniška uprava je obenem tudi s svoje strani opozorila občinstvo na možnost in na prednosti nabave voznih kar v poslovalnicah »Putnika«.

Za malenkost 6 din si morete pridobiti lepo knjižno nagrado do vrednosti 100 din, ako kupite novo »Družinsko pratiko« s podobo sv. Družine. Tam je lepa, lahka uganka. Pošljite rešitev in če vam bo žreb naklonjen, je Vaša ena izmed sedmih nagrad. Ne zamudite prilike!

1636

Požari

Na nepojasnjen način je izbruhnil ogenj pri posestniku Roberju v Vrholah pri Slov. Bistrici. Goreti je začelo pri svinjakih, odkoder se je ogenj razširil na goveji hlev, hišo in še na dva soseda. Zgorelo je osem svinj, govejo živino so pa rešili. Škoda je za 200.000 din in je le delno krita z zavarovalnino.

V vasi Gaberje pri Novem mestu je uničil ogenj gospodarska poslopja posestnika Francu Boltesu in Jožefu Erjavcu. Zgorelo je vse žito, živalska krma in poljedelsko orodje. Pogorelica trpi ta veliko škodo, ki ni krita z zavarovalnino.

Pri Zuperlovih pod Sveto planino so pekli kruh za poroko najstarejšega sina. Radi lesenega dimnika se je na podstrešju vnela krma in ogenj je zajel vso hišo. Zgorelo je tudi nekaj denarja in obleke, ki je bila na podstrešju. Hiša je čisto vpepeljena.

Nedavno je v večernih urah izbruhnil ogenj v Kukeču v Prekmurju pri posestnici Ani Čarni ter je uničil gospodarsko poslopje, ki je bilo leseno in s slamo krito. Škoda je krita z zavarovalnino.

V Tešanovcih v Prekmurju je zgorela oslica slame, last posestnika Josipa Pečko. Škoda je za okoli 4000 din.

Dne 15. novembra je v jutranjih urah zgorela stanovanjska hiša posestnika Sabotina v Dolgi vasi v Prekmurju. Škoda sicer ni velika, vendar pa je za posestnika, ki je itak siromak, zelo občutna, ker je sedaj izgubil še to, kar je imel.

Sredi Braslovč je izbruhnil ogenj ob šestih zjutraj v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja Rösenerja. Stavba je pogorela do tal s krmo vred. Gasilci so oteli živino in gospodarsko orodje. Velika škoda je le delno krita z zavarovalnino.

V Vajgnu pri Jarenini je pogorela viničarija posestnika Franca Štrabnerja. Škoda je 10.000 dinarjev.

Na usodo čaka v Mariboru v Murski Soboti na smrt obojeni Karel Makovec iz Štrigove, ki je iz ljubosumnosti usmrtil Viktorja Raspergerja in Marijo Rep. Imenovani čaka v prostorih mariborske jetnišnice na smrt ali pomilostitev.

Na poti proti domu izropan. 59 letni Ivan Komar iz Radvanja pri Mariboru se je vračal iz Nove vasi proti domu. Na polju sredi poti sta mu zastavila pot dva neznanca ter zahtevala od nje ga denar. Vrgla sta ga na tla, eden mu je z dlanjo tiščal usta, drugi mu je pa pretaknil žep. Vzela sta mu 200 din, ker pa se mu je posrečilo zaklicati na pomoč, sta ga obrčala in pretepla do krvi. Na podlagi opisa so orožniki prijeli 40 letnega Florjana Vidoviča, ki je osumljen, da je pri dejanju sodeloval.

Prickajo vznemirja vlomilska banda. V Vogričevcih je že bilo vlomljeno pri trgovcu Ružiču, ki je pa bando še pravočasno prepoznal. Od tam so šli v Grabe, Logarovoce, Ključarovoce in Lukavce ter vlamljali povsod, kjer so vedeli, da bo dober plen. Odnajajo poljske pridelke, kolesa, jestvine itd. Odnesejo so toliko pšenice, da so jo z vozom odpeljali v Radgono. To pšenico so orožniki potem zaplenili.

Obračunavanje s koli kar na ulici. Pred dnevi sta dva kolesarja na Koroški cesti v Murski Soboti nekega fanta, ki ju je baje hotel napasti s kolom, pošteno pretepla ter mu povzročila precejšnje poškodbe pod temenom. Zadevo ima sedaj v rokah sodišče.

Trebuh mu je prerezal. Na Kobilju je v gostilni nepoznan človek prerezal z nožem trebuh 28 letnemu hlapcu Petru Slatineku. Napadenemu je izstopil drob. Ranjeno je imel na več mestih črevesje. Slatineku so poskušali v mariborski bolnišnici rešiti življenje, pa je poškodbi podlegel.

Izstedeni kurji tatovi. Pri Javorniku na Vrhovljah, p. d. pri Bagerju, v okraju Konjice, je v noči domači sin Albin videl, kako je smuknil iz kokošnjaka Anton Jesenjaka, posestniški sin iz Visolj pri Slov. Bistrici, in še en fant. Ker jima sam ni bil kos, je zadevo ovadil orožnikom v Oplotnici. Orožniki so Jesenjaka prijeli. Priznal

Kar morem danes storiti, kot praktičen človek ne bom odlagal na jutri! To pravilo mi velja tudi pri plačevanju naročnine za »Slovenskega gospodarja«.

je, da je ukradel 12 kokoši. Obenem je izdal tudi svoje tovariše, ki so kradli kure in drugo blago.

Dva primera maščevalnosti. Usnjarju in posestniku Ivanu Mušiču iz Makol je Martin Sajko iz maščevalnosti, ker mu je njegov hlapec prevzel dekle, razrezal usnjato konjsko opremo, pet gonilnih jermenov v usnjarni ter posteljino s postelje, na kateri je hlapec spal. — Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je 27 letni Jožef Rajšp zaboдел v prvi 50 letno vdovo in posestnika Jožefa Hamersak zato, ker ga ni marala poročiti, zavedajoč se, da jo hoče za ženo le radi lepega postevta.

Krvava pesem noža. V župniji Majšperg so delavci tekstilne tovarne imeli v gostilni v Stogovcih družabni večer. Po policijski uri so udeleženci odšli, nakar se je okrog dveh zjutraj na poti proti Staniški vasi izvršil uboj, katerega žrtev je postal 26 letni domačin Franc Purg, po poklicu čevljar. Dobil je zabadljaje v prsa, hrbet in stegno. Dejanje so izvršili trije bratje, sinovi velikega in bogatega kmeta Korošca iz Stopnega, občina Makole. Najstarejši Janez je prišel pred letom od vojakov, Franc je na vojaškem dopustu, Ludovik je pa še mladoleten. Navzok je bil tudi mladoletnik Janez Kovačič, prav tako iz iste vasi. Vsa četvorica je bila predana sodišču.

Vlom radi mizarskega orodja. Tovarnarju pohištva Franju Vehovarju v Celju so vlomilci odnesli raznega orodja za 1400 din. Policija je prišla na sled obširno razpredeni tolpi, ki je kradla v tem podjetju. Pri nekem mizarskem pomočniku je namreč našla veliko količino finega mizarskega orodja, ki je bilo ukradeno v Vehovarjevi tovarni.

Tatvine se množe. Ko so bili prejšnji teden Pribožičevi iz Razeza pri Rajhenburgu odsotni od doma, je to priliko izrabil neki Stjepan iz Hrvatske in odnesel razne obleke, suknjo in srebrno moško uro z verižico in skupni vrednosti 2500 din. Orožniki so vlomilca še isti dan izsledili na postaji v Rajhenburgu ter mu zaplenili plen. Ob tej priliki so orožniki aretirali tudi nekega Jožeta iz Tržiča, ki se peča s tihotapstvom saharina. Oba imata pa še druge grehe na vesti.

Okradena gospodinja. V Einspielerjevi ulici v Ljubljani je ukradel neznanec hišni lastnici Mariji Lorbek kmalu popoldne iz omare 7500 din. Ukradeni denar je bil v škafli, 5000 din pa je gospodinja tat in vlomilec pustil. Gospodinja je samo za hip odšla na vrt in je pustila stanovanje nezaklenjeno.

Maščevanje iz hiše vrženega brata. V hiši vdove Kržanove v Odrkih pri Trebnjem se je sin Franc skregal s svojo sestro in njenim možem. Prepripi je sledil pretep, pri čemer sta sestra in mož Franceta nabila in ga nazadnje vrgla iz matere hiše, v kateri je stalno bival. Užaljeni brat je zagrozil, da bosta tudi onadva kmalu morala zapustiti hišo. Podtaknil je ogenj in hiša je z vsem borbim imetjem pogorela do tal. Požigalec je gledalcem, ki so opazovali ogenj, pojasnjeval, zakaj je zažgal, nakar se je šel javit orožnikom. Radi nesrečnega prepira je najbolj prizadeta mati-vdova, ki je bila pri vsem prepripi nedolžna, je pa vendar ob streho in dom.

»Če ne bi bil tako nespametno drvel naprej, te Indijanec ne bi bil opazil!«

Roger je jezno odgovoril:

»Vsega so krivi tvoji ljudje! Ko bi bili hiteli za menoj, bi bilo že vse končano. Toda strahopetci so! In ti nisi nič boljši!«

Prepir je postajal vse hujši. Nardove bandite so Rogerjeve besede žalile. Zahrumei so in dejansko bi se lotili Aspleta, če jih ne bi Nard zadržal.

Asplet je bil razburjen in je zavpil:

»Ali mislite, da dobite za to štiri tisoč dolarjev, da bi renčali in me napadali ko psi?!«

Lopovi so se pomirili. Nekoliko vstran od tolpe je sedel lep mladič. Molčal je in se zaničljivo smehljaj. To je bila Anita v covbojski obleki. Zdaj je stopila med Aspleta in Narda.

»Samo čas izgubljata,« je dejala. »Resnica je ta, da se je Roger bal, da bi zadeli tisto Marijo, če bi prehitro prišlo do boja.«

»Glej, glej!« jo je zaničljivo zavrnil Roger. »Zdaj se bo še naša lepa Anita vmešavala v stvar!«

Nard je videl, da je Anita pripomba Rogerja neprijetno dirnila. Še sam ga je hotel podražiti, zato je rekel:

»Tako je, Anita ima prav!«

Roger je vzkipeł:

»Anita je ljubosumna, to je vse!«

»Ljubosumna? Na koga?« je skoraj zakričal Nard.

»Na tisto dekle, ki ga moramo dobiti v roke,« je odgovoril Roger.

»Mene ne zanima tvoja gospodična Marija,« je posmehljivo dejal Nard.

»Anita je vendar ljubosumna!«

»Anita naj gre domov. Čemu to prerekanje?«

»Ali sem ga jaz začela? In zakaj bi naj bila ljubosumna? Toda sramotno se mi zdi, da izgubljate toliko besed zaradi enega starca in ene ženske. Taki ste ko kaki otroci!«

Tem besedam je sledil molk. Može so skoraj še dih zadrževali. Živinski tatovi so bili, ki so segli v skrajni silii tudi po orožju. Toda niso bili morilci, ki bi streljali brez vzroka.

»Jaz mislim,« se je oglasil čez čas eden izmed njih, »da je dovolj, če dekle ujamemo.«

»To je bila moja zapoved!« je hladno odgovoril Roger.

»Potem bi bili morali hitreje postopati,« je pripomnila Anita. »Zdaj ne bo šlo brez žrtev. In če se boste še dalje obotavljali in prizanašali tema človekoma, bodo na naši strani mrtvi. Zato pa takoj na delo!«

Nard je molčal. Njemu se stvar ni dopadla. Dekle, ki ga hočejo ujeti, je Erikovo. Če ostane živo, bo Erik storil vse, da ga reši in se ta pustolovščina ne bo končala

se je Dioniz razsrdil in je poslal Filoksena na galeje (ladje z vesli). Čez nekaj časa je učenjakovim prijateljem uspelo, da so tirana pregovorili, da mu je vrnil svobodo in ga pozval spet na dvor. Tu mu je nekoč spet bral svojo pesem in ga pozval, naj pove svoje mnenje o njej. Ne da bi mu odgovoril, se je Filoksen obrnil k telesni straži in dejal: »Odvedite me spet na galeje!«

Kolesa brezplačno na razpolago. Danska državna železnica se je odločila za velikopotezno »službo klientov«. Na postajah, od katerih so prej avtobusi prepeľjvali potnike dalje, a jih zavoljo pomanjkanja bencina danes ne prepeľjavo več, so tistim potnikom, ki imajo še dolgo pot, kolesa na razpolago. Uporaba teh ko-